

kommer til at mangle, medens Dommerne, det vil sige Dømsstolene, netop i saadanne enkelte særlige Tilfælde stadig vil blive ved de sønderjydske Tingsteder. Det er et Forhold, man efter min Mening i nogen Maade maa lægge Vægt paa.

Lovforslaget gaar herefter ud paa, at Søndre Landsret fra Lovens Ikrafttræden den 1. Januar 1928 nedlægges, og at dens Omraade henlægges under Vestre Landsret, hvis Dommeres Tal som hidtil foruden Præsidenten bliver tolv, medens Østre Landsret, der beholder sit tidligere Omraade, og som har foruden en Præsident 19 Dommere, 17 faste og 2 konstituerede, foreslaas som tidligere normeret med 1 Præsident og 18 Dommere. Dette, om jeg saa maa sige, status quo-Forhold tror jeg ikke kunde være opretholdt, hvis man baade havde nedlagt Søndre Landsret og paalagt Landsdommerne i udvidet Grad at rejse udenfor Landsrettens Sæde — en Bestemmelse, jeg for mit Vedkommende vil lægge megen Vægt paa bliver gennemført paa en loyal Maade — og ikke samtidig havde aflastet Landsretterne for Arbejde. Jeg kan her paa dette Sted ikke tilbageholde den Bemærkning, at naar der i den Landsret, jeg kender bedst, Østre Landsret, hvert Aar registreres ca. 3 000 Sager, der fordeles med gennemsnitlig 500 Sager til hver Afdeling, er dette i Virkeligheden et overmaade betydeligt Arbejde. Men her har den højtærede Justitsminister, som allerede nævnt, foreslaaet, at Grænsen mellem Landsretternes og Underretternes Kompetence i borgerlige Sager forhøjes fra 800 til 2 000 Kr., som det er omtalt i Lovforslagets § 36, hvilket vil betyde en ikke ringe Aflastning af Landsrettens Arbejde. Da man imidlertid ikke med Sikkerhed kan vide, hvor mange disse Sager vil blive, og da man endvidere ikke ved, hvor mange flere Sager, der efter denne Ordning skal Appelvejen op til Landsretten, har man dog foreslaaet, at der endnu i 3 Aar skal være en Adgang til Konstituering med Hensyn til 2 Dommere, der da om fornødent tænkes konstitueret i Vestre eller Østre Landsret. Denne Regel finder jeg overmaade rimelig og forsvarlig og ogsaa heldig af en anden Grund: at man derigennem giver en vis Adgang for yngre Jurister, ansatte i de forskellige Institutioner, til at øve sig i Dommergerningen.

Inden jeg slutter denne Omtale af Landsretternes Organisation, vil jeg lige omtale, at den højtærede Minister ikke har genoptaget den i de to tidligere Forslags § 2 indeholdte Bestemmelse om, at

Landsrettens Præsident under visse særlige Omstændigheder kunde kalde en Underretsdommer til at deltage i en Landsretssags Behandling i Stedet for en Landsdommer. Jeg for mit Vedkommende anerkender den højtærede Ministers Standpunkt overfor dette, idet jeg ikke tror, det vilde faa synderlig praktisk Betydning. Jeg ser ogsaa, at dette Spørgsmaal har været drøftet under denne Sags tidligere Behandling, og at der har været rejst Indvendinger imod den tidligere foreslaaede Bestemmelse. Det kan ikke bestrides, at der i een Henseende kan være en Fordel ved en saadan Ordning, nemlig med Hensyn til, om jeg saa maa sige, den Belæring, der herved kan gives af de Landsdommere, der rejser ud, men jeg tror paa den anden Side, at de Forhold, som taler derimod, vil blive de vægtigste. For det første bliver der jo ikke Tale om en Landsret, idet der kun bliver 2 Landsdommere. Dette formelle Hensyn skal selvfølgelig ikke være det afgørende, men for det andet vil det i mange Henseender komme til at betyde store Vanskeligheder ved Ordningen af Voteringen. Jeg, der har overværet saa uhyre mange Voteringer ved en af vore kollegiale Retter, ved jo, hvorledes disse aldeles ikke foregaar paa Klokkeslæt, men foregaar og maa foregaa gennem en Række af Samtaler med senere Afflinger, før det endelige Resultat naas. Denne gensidige Paavirkning og Drøftelse vil ikke kunne komme til at foregaa paa samme Maade i Fremtiden, hvis man skal have en Underretsdommer med i en saadan Sag. Skal den paagældende Underretsdommer rejse til Rettens Hovedsæde, hvis nu de andre Dommere nødvendigvis maa tilbage dertil — det er jo det normale, at de maa være ved Rettens Hovedsæde —, saa vil det betyde væsentlige Bekostninger. Eller skal den videre Votering ske skriftligt? Dette vilde jo kun medføre, at Voteringen foregik langsomere, og det var jo ikke Meningen med Ændringen af disse Forhold, at dette skulde blive Resultatet. Naar man endelig anfører, at Landsretsdommerne derved vilde blive aflastet for en Del Arbejde, tror jeg, at en saadan Paastand i høj Grad vil være en Overdrivelse. Man maa ikke glemme, at Landsretterne er og af Hensyn til Sagernes praktiske Tilrettelæggelse maa være organiseret i særlige Afdelinger med 3 Dommere hver, og den tredie Dommer vil da ofte, naar de to rejser, blive, om jeg saa maa sige, arbejdsløs, da han jo ikke selv kan konsti-